

СВОБОДА

УКРАїнський ДНЕВНИК

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАїнських НАРОДНИХ СОЮЗІВ В З'ЯВЛЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ РІК ХХІХ Ч. 276 Джерси Сіті, Н. Дж., понеділок, 28. листопада, 1921. VOL. XXIX. No. 276. Jersey City, N. J., Monday, November 28, 1921. THREE CENT

СКЛАДАЙТЕ ПОЗИЧКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ОБОРОНИ ДЛЯ ЗДОБУТТЯ ЗАКРІПЛЕННЯ НЕЗАЛЕЖНОСТІ ГАЛИЦЬКОЇ ДЕРЖАВИ

ПРЕЗИДЕНТ ПЛАНУЄ ПРАВИЛЬНІ НАРАДИ ДЕРЖАВ

ВАШИНГТОН, 25. листопада. — З Білого Дому (ослуду президента Заучених Держав) видано нині знову про плани президента завести широкую міжнародну організацію.

Має вона бути шов в ролі Ліги Народів, яку осяував бунин президент Вілсон, лише що основа її буде значно відмінніа. Догадуються, що се буде шов в ролі товариства (асоційації) народів, про яку була особня точка в платформі (програмі) республіканської партії при останніх президиальних виборах. Організація свої міжнародній власті має вийти з території конференції для зменшення зоруження у Вашингтоні. Конференція має саме переміститися в постійну, себто мають бути заведені постійні конференції подібного рода кожного року. До участі в конференції мають бути запрошені другі держави, отже й держави, що підчас недавної світової війни воевали проти альянті. Попри зборни конференції, яка представляла шов в ролі міждержавного парламенту, маюи бути заведені міждержавний суд, який судивби тих, що переступили міжнародні уголені державами закоми.

Американський уряд уже почав вилуатувати серед делегатів на вашигтонській конференції, які задивлялися іх держави на подібній план.

БРИАН ПРО ПРОВОДУ КОРЗОНА.

НЮ ЙОРК, 25. листопада. — Прем'єр Франції Арістіа Бриан відіах нині дома. Перед відіахом питається його газети, що він думає про промову лорда Корзона, котрий отворі критикував милітаристичну політику Франції.

Він відповівся відати якунебудь заяву в тії справі так дого, поки не побачит офіціального тексту промови. Він далі висловився, що вольт дивитися на заяву Балфура на вашигтонській конференції, котрий заявив, що Англія далі готова поповіти титарі в грошах і крові для оборони Франції перед новим нападом зі сторони Німеччини. Описія він знов став домазувати, що Франція має осякову удержувати таку велику армію, як вона тепер удержує.

КОНФЕРЕНЦІЯ ГОДИТЬСЯ НА ЗНЕСЕННЄ ВИТКОВИХ ПРАВ В КИТАЮ.

ВАШИНГТОН, 25. листопада. — На тиннішнім засіданні комітету для справ Такого Океану та Далекого Сходу розбирали справу Китаю і постановлено приняти засаду, що Китай має бути улікнотий від спеціальных титарів на користь зарграничних держав. Також мають бути знесені конзулярні суди в Китаю, котрі розбирали справи чужинців в Китаю; на будуче усі справи мають належати до китайських судів.

ПРЕДСТАВНИК РОБИТНИКІВ ОБЖАЛОВУЄ ЗЕЛІЗНИЦІ.

ВАШИНГТОН, 25. листопада. — Підчас пересудачня перед сенатовим комітетом для меншістевой торгаві Франк Ворен, голова коміт зелізнничих робитників на зелізнничих поїздах усі зелізнничі Злучених Держав, заявив, що американські зелізнничі, домагаючись підвищити оплат від людей та товарів, предіають ринішочим про се урядам фальшовані відповідно рахунки своїх прихідів та розходів.

СІДСТВО НАД КРАВЕДИХИМ СТРАЙКОМ В НЮ ЙОРКУ.

НЮ ЙОРК, 25. листопада. — Підчас нинішнього пересудачня стейтвоя промисловоті комісії в справі кравединого страйку в Ню Йорку адвокат юлі Морис Гілварт заявив, що робитники юлі буде ставитися дістати від суду заборону проти краведих підприємств на тії основі, що викличане робитників зі шпї с неправіе, бо противлятися виразній умові підприємств з краведи.

Юлія подада також до публічного відіама, що вона знов зробила одну умову з кравединого шапоно на старих умовах та що на основі цієї угоди 700 краведи верне до роботи.

Підчас пересудачня перед сенатовим комітетом для представників прийшло до супернич між комітетом та представниками підприємств та юлія. І одній і другій авіаляли, що комітет має право робити сідство. Адвокат юлі заявив, що юлія готова відійти спротивленню під умовою, ш окмісія наперед возьме під увагу питання, чи підприємці аюмили контракт, а представник підприємств заявив, що він годі зречетися спротиву, які комісія почине докладно розслідувати стан цілого кравединого промислу. Комісія заявила, що вона має право робити подібні сідства та що вона не дозволит нікому ляктувати, як вона має провадити сідство.

КЛИЧУТЬ РЕЗЕРВИ ПОДІЦІ ПРОТИ МОЛОДЧАРЬСЬКОГО СТРАЙКУ.

НЮ ЙОРК, 25. листопада. — Ньюйорські поліційні власти викликали збори два титарі доста спеціальных полісменок в резерві, шоби стеретти розділювачі волода, розвоенного страйкодавими. Жінки мають стеретти стаїї, розділювачі молоко юдо публічних шкіа; вони дістали розназі від команія поліції бити пядками усіх непослушних.

Як авіають предіаки молодачарських підприємств, суд має виндіи влізати до суду кільком урядничим юлія молодчарських підприємств, іслучай іх на розправу за непослух суду, якого вони доклали перед спротивленню судовой заборони виставляти страйковий мірежі.

ХОЧУТЬ ПЕРЕМІНИ ВОЄННИХ КОРАБІВ НА ТОРГОВЕЛЬНИХ.

Серед одної часті амеріканських урядничих починає ставати популярною думкою, шоби воєні кораблі, які мають бути виключені з воєной флоту, зовсім не розбирати, але перемістити іх на торговельні. Колиб такий план приніто, тоді будова кораблів, які тепер будуються у воєных доках, не будаби перервана, а лише кораблі буляби покінчені як торговельні. На думку урядничих, се буляби добре і для амеріканського уряду, котрий не потребувааби платити тільки відшкодовання будівельним контрактарям, і для самих властителей доків (корабедних верстатів).

ТАБОР ДЛЯ БЕЗРОБИТНИХ.

Канадські власти в залучі з місичим властим міста Ванкуверу в канадській провинції Британіска Колумбія, заполюють оригінальний план пологи безробітних.

В так званим Гейстінг Парк має бути урядничий немовби військовий табір для безробітних. Допущені до цього будуть лише немонаті. Табір будуватиметься у військовій прибудавлі і буде завати кождему чоловікові хату з марк 40 5, доларів та 60 центів на тиждень. Кождому чоловікові буде загарантована робота, яка буде йому приносити до 6 доларів та 40 центів на тиждень (по 40 центів на годину). Купання та праця має бути даром. Мешкаючі в таборі будуть мати право вживати своіобівного від праці часу для шукання праці поза табором. В таборі буде дисципліна, (карність), над якою будуть наглядали позиційні урядничі. Мешкаючі табору будуть працювати колю приготування міської подачі для трі в „годі“ та колю загальної поправи парку.

Кошт сього експерименту комою безробітним мають понести на рівні урядні федеральні, провінціальні та місичий.

ЩО БУДЕ НА СЛУЧАЙ НЕВДАЧІ ВАШИНГТОНСЬКОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ.

Амеріканські урядничі зовсім не акривають, що случилося на випадок, аби так вашигтонська конференція для зменчення зброеві покінчилася невдачою. Тоді Америка старааабы вбудувати кождо року яку мого найбільше кораблів. Межи голознимі державами світа прийшлоби до дістичх пероголів в будованні воєных кораблів. Злучені Держави не хочуть сіх переголів, але якщо до них майо прийти, вони дивляться споживо на іх вистид, бо вони певні, що на кождий одні воєной кораблі, побуванній суперничкою Америки, Злучені Держави побудувалиб три.

ГАРДІНГ ЗА СІОНІЗМОМ.

В четвер відбулося в Ню Йорку велике віче амеріканських сіоністів, на котрому говорив межи иним Насімом Соколов. Голово світової сіоністичного виконавочого комітету і голова європейської сіоністичної місії до Заучених Держав. Підчас своєї промови Державин беканік, що він власне вернувся з Вашингтону, де він був принятій на авіаційній в департаменті стейті і де доідав, що президент Гардінг є прихильником сіоністичної ідеї (себто ідеї життяської держави в Палестині).

Цілою сіоністичної місії до Америки являеться зібрати гроші на відбудованне Палестини. Сіоністи думають забрати на се шов 100 мільюнів доларів. Се суму мають зібрати протигом 5 літ.

ВІДПІСНИК ПРЕСТОЛО-НАСЛІДНИКА РЕГЕНТОМ.

ТОКІО, 25. листопада. — Японський микадо (цар) тяжко хорий. Престолюнаслідника Гіротіо покликано цсарським рескриптом на регента Японії.

СВОБОДА

РОБИТНИЧА ГАЗЕТА.

Загал української еміграції в Америці — це робітничий, все одно, чи вони працюють руками, чи головою. На ділі умови робітничий в нас дуже малі. Тому „Свобода“ не може йти проти інтересів робітничий і ніколи не діє. „Свобода“ подає точні інформації про робітничий рух, присвячує робітничий справі багато місця у вступних статтях і ставється свідомим українських робітничий по іхн праву об'язкою.

А що другі газети, писані українською мовою, поборують „Свободу“ і називають її буржуазною газетою, то се проста неправда.

Хто пидають читати „Свободу“, той вже за одні тиждень перекопаветься, що „Свобода“ українська робітничия газета.

ТОМУ КОЖДИЙ УКРАїнський РОБИТНИК ПОВИНЕН ЧИТАТИ „СВОБОДУ“.

Ніхто не може наркати, що „Свобода“ дорога, бо передплата являється:

На рік	\$ 7.00
На пів року	\$ 3.75
На трі місяці	\$ 2.00
В Джерси Сіті і заргранично:	
На рік	\$10.00
На пів року	\$ 5.00
На трі місяці	\$ 2.75

Гроші посилати чеками або моні-ордерами: „СВОБОДА“, 83 Grand Street, JERSEY CITY, N. J.

РАБУСОК НА КОРАБЛІ.

Колі минушого понедіа до ньюйорського порту завіах з австралійського порту Сідні корабель „Сонома“, корабельні урядничі відіркали чи не найдивачішійу морську крадіжку в історії. З сіоміальних шов корабель, призначених для перевозження готівки, пропало 125,000 доларів в золотих штабах. Крадіж відірото по отворенню кас, котрі уважали за безпечні перед шлюпниками. Догера таі побачили урядничі, що вломилися відірвалі замки від каси, винили з неї п'ять скриньочок з золотом, а решти находили на касу другі замки, які виглядали зовсім як відірвалі. Ключі корабельних урядничих ласунали зовсім добре до сіх замків.

Як лише відірото крадіж, урядничі корабель повідомили зиряд корабельної компанії. Зараз кількох урядничих з детективима компанії пішло на корабель, шоби зробити вступне сідство. Вони переглянули покладку ціний корабель, але не нашліи нічого підозрлого. Вони допитували усіх членів залоги, але в се нічо не придалось. Уряд компанії не може повіти доглядатися, де случилася крадіж. Вони лише догадуються, що золото перезаено на суші, як корабель задержався був на острові Гололоу.

ЗАМОРДОВАННЄ ЕПІСКОПА АБЕРКІ.

БРЕРЛІН, 10. листопада. (Вл. кор. „Свободі“). — „Укр. Требуна“ повідомляє, що бовльшеним розстріляни предіащення Аверкія, вікарного епископа Волинської єпархії.

Епископ Аверкія на чолі хрестного ходу ходів коло Острога перейти бовльшенико-польський кордон. Бовльшеники його затримали, вивезли до Житомирів і там розстріляли.

ЯК ЗАБИТО ОТАМАН ВІЛОШЕНКА.

БРЕРЛІН, 10. листопада. (Вл. кор. „Свободі“). — Смерть отаманка Юрка Волошенка, про яку писався в „Свободі“ в статті про повстання на Україні, стався при таких трагічних обставинах.

На початку лютовия команда кінвських червоных курців, отаман Волох, колишній війс довіря Петлюри й голова причина розстріля отамана Болбачана, написав Волошеночим листа, в яком обіцяв помилити і вернутися до повстання, а наперед обіцяв Волошенку прибути до нього в Київ.

Волошенко, який давно знав Волоха і був колись його близким товаришем, повірив у ті обіцянки і потайки прибув до Києва. Волох дуже тепло принітвася за Волошенком, але наприкінні дружньої розмови несподівано сказав: „Тя ачора був у Струка, а шні я тебе перекричав, — тому згинь, Петрольвійський герою!“

З тин він трома стрілали з револьвера забив Волошенку.

ФРАНЦІЯ ПРОТИ ПРОМОВИ БРИТАНСЬКОГО МІНІСТРА КОРЗОНА.

ПАРИЖ, 25. листопада. — З французських голосів про промову англійського міністра зарграничних справ, лорда Корзона, видно, що у Франції в політичних кругах вважають, що ся промова має великі зашкодити детерсичийм приязним відносинам між Великою Британією і Францією.

Французькі політики і газети покінуються на заяву французького премієра Бришьяна у Вашингтоні, що Франція не хоче стати відокремленою самостійно зарграничної політкою, але спільну з альянтима. Натомісць докорять вони Великому Британії, що се вона а не Франція веде зарграничну політику на власну руку.

Дневний „Там“ (Час) пише, що Англія веде таку політику супроти Росії, Польщі і Туреччини, на яку Франція не могла згодитися. Франція не може приймати усього, лише ся газета, що поділисте британське правительство.

БУРЯ У ФРАНЦУСЬКОМУ ПАРЛАМЕНТІ ІЗЗА ВИДАТКІВ НА ВІЙСКО.

ПАРИЖ, 25. листопада. — Французське правительство подало до парламенту до ухвали кредит в сумі 450 мільюнів франків яко додаток до видатків на війско. Сей проект викликав в палаті бурю протестів. Посад з усіх війс груп кричали проти сього нового витрату на війско. Посол Люї Марен кричав, що вже видано на війско 4½ біліона (мільярд) франків, тож годі видавати більше.

Міністр справу Думер пояснив, що сикх 450 мільюнів вже видано, і ходить лише о потвердження того, що правительство вже зробило. Та ся заява викликала се більшу бурю.

При голосуванні прийто внісеніе правительства дуже маленькою більшістю.

ЗАМАХ НА ЛИТОВСЬКОГО МІНІСТРА.

КОВНО, 25. листопада. — Сьогодні рано незвісний загониранич викунали через віяно до мешканця литовського міста скраріу Гальванаскеса „бомбу, яка його тяжко ранила та ушкюдила їлі міністра і судній домі. Вибух страх також будинову амеріканського конзуляту.

Вдаляють, що сього замаху докочно з причин ворожої настрою проти литовського правительства 1334 того, що вони хотіло згодитися на залагоду справи Вильні по думці папів Ліги Народів.

